ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/1031

od 24. lipnja 2021.

o izmjeni Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 15. listopada 2012. donijelo Odluku 2012/642/ZVSP ([1]) o mjerama ograničavanja protiv Bjelarusa.

(2) Europsko vijeće 24. i 25. svibnja 2021. usvojilo je zaključke u kojima je snažno osudilo prisilno prizemljenje zrakoplova društva Ryanair u Minsku (Bjelarus) 23. svibnja 2021., kojim je ugrožena sigurnost zračnog prometa, i pritvaranje novinara Ramana Pratasevića i Sofije Sapege od strane bjeloruskih vlasti. Pozvalo je Vijeće da donese dodatne ciljane ekonomske sankcije.

(3) S obzirom na ozbiljnost tog incidenta te s obzirom na eskalaciju teških kršenja ljudskih prava u Bjelarusu i nasilnu represiju civilnog društva, demokratske opozicije i novinara, kao i pripadnika nacionalnih manjina, trebalo bi donijeti dodatne ciljane gospodarske mjere.

(4) U tom je kontekstu primjereno uvesti dodatna ograničenja povezana s trgovinom oružjem.

(5) Također je primjereno zabraniti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz opreme, tehnologije ili softvera koji su ponajprije namijenjeni praćenju ili presretanju, od strane bjeloruskih vlasti ili u njihovo ime, internetskih i telefonskih komunikacija na mobilnim ili fiksnim mrežama.

(6) Nadalje, trebalo bi zabraniti prodaju, opskrbu ili prijenos robe s dvojnom namjenom za upotrebu u vojne svrhe i za točno određene osobe, subjekte ili tijela u Bjelarusu.

(7) Osim toga, primjereno je uvesti dodatna trgovinska ograničenja u pogledu naftnih derivata, kalijeva klorida („potaša”) i robe koja se upotrebljava za proizvodnju duhanskih proizvoda.

(8) Nadalje, trebalo bi uvesti ograničenja pristupa tržištima kapitala Unije u odnosu na bjelorusku vladu te bjeloruske financijske institucije i subjekte u državnom vlasništvu. Također bi trebalo uvesti zabranu pružanja usluga osiguranja i reosiguranja bjeloruskoj vladi i bjeloruskim javnim tijelima i agencijama.

(9) Europskoj investicijskoj banci trebalo bi nametnuti određene zabrane u vezi s projektima u javnom sektoru. Od država članica trebalo bi zahtijevati i da poduzmu djelovanja kako bi se u Bjelarusu ograničilo sudjelovanje multilateralnih razvojnih banaka čije su one članice.

(10) Kako bi se provele određene mjere potrebno je daljnje djelovanje Unije.

(11) Odluku 2012/642/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

([1]) Odluka Vijeća 2012/642/ZVSP od 15. listopada 2012. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu (SL L 285, 17.10.2012., str. 1.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2012/642/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. brišu se stavci 3., 4. i 5.;

2. umeću se sljedeći članci:

„*Članak 2.b*

1. Državljanima država članica ili s državnih područja država članica zabranjuje se izravna ili neizravna prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu, ili za upotrebu u Bjelarusu, opreme, tehnologije ili softvera namijenjenih ponajprije praćenju ili presretanju, od strane bjeloruskih vlasti ili u njihovo ime, internetskih i telefonskih komunikacija na mobilnim ili fiksnim mrežama, uključujući pružanje bilo kakvih vrsta usluga praćenja ili presretanja telekomunikacija ili interneta, kao i pružanje financijske i tehničke pomoći pri ugradnji, funkcioniranju ili ažuriranju takve opreme, tehnologije ili softvera.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odobriti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz opreme, tehnologije ili softvera, uključujući pružanje bilo kakvih vrsta usluga praćenja ili presretanja telekomunikacija ili interneta, kao i povezano pružanje financijske i tehničke pomoći iz stavka 1., ako imaju opravdane razloge smatrati da bjeloruska vlada, javna tijela, korporacije ili agencije, ili bilo koja fizička ili pravna osoba ili subjekt koji djeluju u njihovo ime ili prema njihovim uputama, ne bi tu opremu, tehnologiju ili softver upotrebljavali za represiju.

Dotična država članica obavješćuje ostale države članice i Komisiju o svakom odobrenju izdanom na temelju ovog stavka u roku od dva tjedna od odobrenja.

3. Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih elemenata na koje se odnosi ovaj članak.

Članak 2.c

1. Zabranjuje se izravna ili neizravna prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz sve robe i tehnologije s dvojnom namjenom navedene u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EZ) br. 428/2009 ([2]) za upotrebu u vojne svrhe u Bjelarusu ili za bilo kojeg vojnog krajnjeg korisnika u Bjelarusu od strane državljana država članica ili s državnih područja država članica ili koristeći plovila ili zrakoplove pod njihovom zastavom, bez obzira na to je li takva roba i tehnologija podrijetlom s njihovih državnih područja ili ne.

2. Zabranjuje se:

(a) izravno ili neizravno pružanje tehničke pomoći, usluga posredovanja ili drugih usluga u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1. te u vezi s dobavom, proizvodnjom, održavanjem i upotrebom te robe i tehnologije, bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu, za upotrebu u vojne svrhe u Bjelarusu ili za bilo kojeg vojnog krajnjeg korisnika u Bjelarusu;

(b) izravno ili neizravno osiguravanje financiranja ili pružanje financijske pomoći u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1., uključujući posebno bespovratna sredstva, zajmove i osiguranje izvoznih kredita, za svaku prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz te robe i tehnologije ili za pružanje povezane tehničke pomoći, usluga posredovanja ili drugih usluga, bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu, za upotrebu u vojne svrhe u Bjelarusu ili za bilo kojeg vojnog krajnjeg korisnika u Bjelarusu.

3. Zabranama iz stavaka 1. i 2. ne dovodi se u pitanje izvršenje ugovora sklopljenih prije 25. lipnja 2021. ili dodatnih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora.

([2]) Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str. 1.).

Članak 2.d

1. Zabranjuje se izravna ili neizravna prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe i tehnologije s dvojnom namjenom navedene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 428/2009 bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu navedenima u Prilogu II. ovoj Odluci. od strane državljana država članica ili s državnih područja država članica ili koristeći plovila ili zrakoplove pod njihovom zastavom, bez obzira na to je li takva roba i tehnologija podrijetlom s njihovih područja ili ne.

2. Zabranjuje se:

(a) izravno ili neizravno pružanje tehničke pomoći, usluga posredovanja ili drugih usluga u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1. te s dobavom, proizvodnjom, održavanjem i upotrebom te robe i tehnologije bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu navedenima u Prilogu II.;

(b) izravno ili neizravno osiguravanje financiranja ili pružanje financijske pomoći u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1., uključujući posebno bespovratna sredstva, zajmove i osiguranje izvoznih kredita, za bilo koju prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz te robe i tehnologije ili za pružanje povezane tehničke pomoći, usluga posredovanja ili drugih usluga bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu navedenima u Prilogu II.

3. Zabranama iz stavaka 1. i 2. ne dovodi se u pitanje izvršenje ugovora sklopljenih prije 25. lipnja 2021. ili dodatnih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora ni pružanje pomoći potrebne za održavanje i sigurnost postojećih sposobnosti unutar Unije.

4. Zabrane iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se na izvoz, prodaju, opskrbe ili prijenose robe i tehnologije s dvojnom namjenom, ili povezano pružanje tehničke ili financijske pomoći, za održavanje i sigurnost postojećih civilnih nuklearnih sposobnosti, za upotrebu u nevojne svrhe ili za nevojnog krajnjeg korisnika.

Članak 2.e

1. Zabranjuje se izravna ili neizravna prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe koja se upotrebljava za proizvodnju duhanskih proizvoda bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu ili za upotrebu u Bjelarusu od strane državljana država članica ili s državnih područja država članica ili koristeći plovila ili zrakoplove pod njihovom zastavom, bez obzira na to je li takva roba podrijetlom s njihovih državnih područja ili ne.

2. Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih predmeta na koje se odnosi ovaj članak.

3. Zabranama iz stavka 1. ne dovodi se u pitanje izvršenje ugovora sklopljenih prije 25. lipnja 2021. ili dodatnih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora.

Članak 2.f

1. Zabranjuje se kupnja, uvoz ili prijenos naftnih derivata iz Bjelarusa.

2. Zabranjuje se izravno ili neizravno pružanje tehničke pomoći ili usluga posredovanja, osiguravanje financiranja ili pružanje financijske pomoći, uključujući financijske izvedenice, te pružanje usluga osiguranja i reosiguranja, u vezi sa zabranama iz stavka 1.

3. Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih predmeta na koje se odnosi ovaj članak.

4. Zabrane iz stavka 1. ne primjenjuju se na kupnje naftnih derivata u Bjelarusu koje su potrebne kako bi se pokrile osnovne potrebe kupca u Bjelarusu ili humanitarnih projekata u Bjelarusu.

5. Zabranama iz stavaka 1. i 2. ne dovodi se u pitanje izvršenje ugovora sklopljenih prije 25. lipnja 2021. ili dodatnih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora.

Članak 2.g

1. Zabranjuje se kupnja, uvoz ili prijenos proizvoda od kalijeva klorida („potaša”) iz Bjelarusa.

2. Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih predmeta na koje se odnosi ovaj članak.

3. Zabranama iz stavka 1. ne dovodi se u pitanje izvršenje ugovora sklopljenih prije 25. lipnja 2021. ili dodatnih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora.

Članak 2.h

Zabranjuje se izravna ili neizravna kupnja i prodaja prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca s dospijećem duljim od 90 dana, kao i pružanje investicijskih usluga za njih ili pomoći za njihovo izdavanje ili drugo poslovanje s njima, koje su nakon 29. lipnja 2021. izdali:

(a) Republika Bjelarus, njezina vlada, njezina javna tijela, korporacije ili agencije;

(b) velika kreditna ili druga institucija s poslovnim nastanom u Bjelarusu koja je 29. lipnja 2021. više od 50 % u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom, kako su navedene u Prilogu III.;

(c) pravna osoba, subjekt ili tijelo s poslovnim nastanom izvan Unije u čijim vlasničkim pravima subjekt naveden u Prilogu III. ima, izravno ili neizravno, više od 50 % udjela;

(d) bilo koja pravna osoba, subjekt ili tijelo koji djeluju u ime ili prema uputama pravne osobe, subjekta ili tijela iz točke (c) ovog članka ili iz Priloga III.

Članak 2.i

1. Zabranjuje se izravno ili neizravno sklapanje aranžmana ili sudjelovanje u bilo kakvom aranžmanu za davanje novih zajmova ili kredita s dospijećem duljim od 90 dana nakon 29. lipnja 2021.:

(a) Republici Bjelarusu, njezinoj vladi, njezinim javnim tijelima, korporacijama ili agencijama;

(b) velikoj kreditnoj ili drugoj instituciji s poslovnim nastanom u Bjelarusu koja je 29. lipnja 2021. više od 50 % u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom, kako su navedene u Prilogu III.;

(c) pravnoj osobi, subjektu ili tijelu s poslovnim nastanom izvan Unije u čijim vlasničkim pravima subjekt naveden u Prilogu III. ima, izravno ili neizravno, više od 50 % udjela;

(d) bilo kojoj pravnoj osobi, subjektu ili tijelu koji djeluju u ime ili prema uputama pravne osobe, subjekta ili tijela iz točke (c) ovog stavka ili iz Priloga III.

2. Zabrana iz stavka 1. se ne primjenjuje na zajmove ili kredite s posebnim i dokumentiranim ciljem osiguravanja financiranja za uvoz ili izvoz robe i nefinancijske usluge koji nisu obuhvaćeni zabranom između Unije i bilo koje treće države, uključujući troškove za robu i usluge iz neke druge treće države koji su potrebni za izvršenje ugovorâ o izvozu ili uvozu.

3. Nadležno tijelo države članice također može, pod uvjetima koje smatra prikladnima, izdati odobrenje za davanje ili sudjelovanje u zajmovima ili kreditima iz stavka 1. ako je nadležno tijelo utvrdilo sljedeće:

(a) dotične aktivnosti namijenjene su pružanju potpore bjeloruskom civilnom stanovništvu, kao što su humanitarna pomoć, projekti u području okoliša i nuklearna sigurnost, ili je zajam ili kredit potreban za ispunjavanje zakonskih ili regulatornih minimalnih pričuva ili sličnih zahtjeva kako bi se ispunili kriteriji solventnosti i likvidnosti za financijske subjekte u Bjelarusu koji su u većinskom vlasništvu financijskih institucija Unije; i

(b) dotične aktivnosti ili dotični zajam ili kredit ne podrazumijevaju stavljanje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora na raspolaganje, ni izravno ni neizravno, osobi, subjektu ili tijelu iz članka 4. ili u njihovu korist.

Prilikom primjene uvjeta iz točaka (a) i (b) nadležno tijelo zahtijeva odgovarajuće informacije o upotrebi izdanog odobrenja, uključujući informacije o svrsi dotičnih aktivnosti i drugim stranama u tim aktivnostima.

Dotična država članica obavješćuje druge države članice i Komisiju o svim odobrenjima izdanima na temelju ovog članka u roku od dva tjedna od odobrenja.

4. Zabrana iz stavka 1. ne primjenjuje se na povlačenja sredstava ili isplate obavljene na temelju ugovora sklopljenog prije 25. lipnja 2021., pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) svi uvjeti u vezi s takvim povlačenjima ili isplatama:

   i. dogovoreni su prije 25. lipnja 2021.; i

   ii. nisu izmijenjeni na taj datum ili nakon njega; i

(b) prije 25. lipnja 2021. ugovorom je bio utvrđen datum dospijeća za otplatu u cijelosti svih financijskih sredstava koja su stavljena na raspolaganje i za otkazivanje svih preuzetih obveza, prava i obveza na temelju ugovora; uvjeti u vezi s povlačenjima sredstava i isplatama iz točke (a) uključuju odredbe o duljini razdoblja otplate za svako povlačenje ili isplatu, primijenjenu kamatnu stopu ili metodu izračuna kamatne stope te maksimalan iznos.

Članak 2.j

Zabranjuje se pružanje usluga osiguranja ili reosiguranja za:

(a) bjelorusku vladu, njezina javna tijela, korporacije ili agencije;

(b) bilo koju fizičku ili pravnu osobu, subjekt ili tijelo koji djeluju u ime ili prema uputama pravne osobe, subjekta ili tijela iz točke (a).

Članak 2.k

Zabranjuje se svjesno i namjerno sudjelovanje u aktivnostima čiji je cilj ili učinak izravno ili neizravno zaobilaženje zabrana utvrđenih u člancima 2.c, 2.d, 2.e, 2.f, 2.g, 2.h, 2.i i 2.j.

Članak 2.l

Uz zabrane utvrđene u članku 2.i zabranjeno je sljedeće:

(a) bilo koja isplata ili plaćanje od strane Europske investicijske banke (EIB) na temelju bilo kojih postojećih sporazuma, ili u vezi s njima, koje su sklopili Republika Bjelarus ili bilo koje njezino javno tijelo i EIB;

(b) nastavak od strane EIB-a svih postojećih ugovora o uslugama tehničke pomoći u vezi s projektima koji se provode u Bjelarusu i financiraju na temelju sporazumâ iz točke (a) te su namijenjeni izravnoj ili neizravnoj koristi Republike Bjelarusa ili bilo kojeg njezina javnog tijela.

Članak 2.m

Države članice poduzimaju djelovanja potrebna za ograničavanje sudjelovanja u Bjelarusu multilateralnih razvojnih banaka čije su one članice, posebno Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Europske banke za obnovu i razvoj, među ostalim glasovanjem protiv novih zajmova ili drugih oblika financiranja za subjekte navedene u članku 2.i, osim za one navedene u njegovim stavcima 2. i 3., te ne dovodeći u pitanje projekte kojima se financira potpora privatnog sektora malim i srednjim poduzećima.";

3. Prilog se mijenja kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. lipnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS

PRILOG

1. Naziv Priloga Odluci 2012/642/ZVSP mijenja se u Prilog I.;

2. dodaju se sljedeći prilozi:

„*PRILOG II.*

POPIS OSOBA, SUBJEKATA ILI TIJELA IZ ČLANKA 2.d

PRILOG III.

POPIS PRAVNIH OSOBA, SUBJEKATA ILI TIJELA IZ ČLANAKA 2.h I 2.i

Belarusbank

Belinvestbank (bjeloruska banka za razvoj i obnovu)

Belagroprombank”.